

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Η συνδρομή είνε προπληρω-
τέα υποχρεωτική:

Ετήσια εν Κύπρῳ Σελ. 10
Εξέμνητος " 5
Ετήσια εν τῇ ἑξωτερικῇ " 12
Εξέμνητος " 7

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αι επιστολαὶ τῇ Διευθύνσει.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κόλλου ἀριθ. 34

Τιμὴ ἐκδοτοῦ φύλλου γρ. 2.

Υπεύθυνος Ἰδιοκτήτης
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΔΥΝΑΜΙΣ ΑΝΤΙΡΡΟΠΟΣ

Τὴν εὐκαιρίαν καὶ γενναίαν πολεμικὴν τοῦ Σιρ Καρόλου Κίτχ Χάρμαν ἐν ἐπιφανείᾳ ὁλοκατέ-
τη Νήσῳ ἡμῶν οὔτε ἡ Βρετανικὴ
ἐν τῇ νήσῳ διοικήσας, διότι κατὰ
συγκυρίαν ἢ καὶ μεμελετημένως ὡς
Ἀρχιγραμματεὺς ὑπὸ τὴν ἐν Ἀρ-
μοστήν διοικήσιν καὶ κατήλθεν ἐν
Κύπρῳ ὁ Ταγματάρχης κ. Ε. Κλῶ-
ζον, ὅστις διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν
μόρφωσιν καὶ τὴν νομοσύνην καὶ
φιλοπονήαν τὸν ἐπένευσε τὸ πρῶ-
τον τὰς χρηματοτάτας ἐλπίδας εἰς
τὴν τύπον ἡμῶν.

Πάσης ὑποθέσεως ἀπελαμβάνοντο
μετὰ θερμῶς καὶ ἀφιμόνου ζήλου
ὁποδαπῶς εἰς κόπους, εἰς τὴν
θαλάναν τὴν ἐπισφαλῆ θύσαν του,
καὶ μόλις ὁ κλονισμὸς παρήρχετο,
ἐπιδίδετο εἰς τὸ ἔργον μετὰ με-
ζονος ὀρμῆς. Εἰς τὴν ἀφιμόνην καὶ
δραστηριότητά του ἐρείσεται κυρί-
ως ἡ σταθερὰ καὶ ἀπαρίκλιτος πο-
ρεία πρὸς τὴν λύσιν τοῦ Ἀρχιπε-
σκοπικοῦ ζητήματος, καὶ ἂν ὁ χα-
ρακτήρ τοῦ ἀνδρὸς ἐδράμετο εἰς
τὸ ὅσον τῆς ἄλλης προσωπικῆς ἀ-
ξίας του, ὡς συνεγράψης τὸ γεν-
ναϊόφρονος Σιρ Καρόλου Κίτχ Χάρ-
μαν θὰ καθίστατο εὐεργετικὸς εἰς
τὴν χώραν ταύτην καὶ εἰς τὴν πα-
τρίδα του θὰ περιελάττει τὴν εὐγνω-
μοσύνην τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Ἀτυχῶς ὅμως διάφορον ὅπως
εἶχεν εὐτοῖς ἀντιλήψιν τῆς ἀποστο-
λῆς καὶ τῆς δράσεώς του ἐν ταῖς
βρετανικαῖς ἀποικίαις ἢ ὁ πρῶτος ἀ-
μενος αὐτοῦ Σιρ Καρόλος Κίτχ Χάρ-
μαν ἐμπορούμενος ὑπὸ στενοῦ
πατριωτικοῦ φροντισμοῦ. Ὡς δι-
πλωματικὸς ἀκόλουθος ἐν Γερμανίᾳ
εἶχε συλληφθῇ ἐπὶ κατασκοπεύει καὶ
ἀπληγῶν τῶν περαιτέρω συνεπει-
ῶν, διότι τὸ διάδημα του θεωρηθῇ
ἀδολογία, ἀνεκλήθη δὲ διὰ τοῦτο καὶ
ἐγένετο Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ἐ-
πιτροπείας τῆς Ἑθνικῆς Ἀμύνης,
ἥτις εἶχε συγκαταστήσῃ ὑπὸ τὸν
πρῶτον ἀποδρῶν συγκινήσεων ἀπὸ
τῶν ἀτυχημάτων τῶν βρετανικῶν
ἐπὶ τὴν Τράνοβαλ.

Διορισθεὶς Ἀρχιγραμματεὺς ἐν
Κύπρῳ ἐπεδόθη τοσοῦτον εἰς τὴν
μελέτην τῶν ὑπουργικῶν ἐγγρά-
φων καὶ ἀτάσσης τῆς διασύνταξιν
καὶ ἀτάσσης τῆς διασύνταξιν καὶ
μουσικῆς ἀλληλογραφίας περὶ τῆς
νήσου ἡμῶν, ὥστε μετ' οὐ πολὺ
ἐν Λονδίν συντυχῶν μετὰ Κυπρ-
ου βουλευτοῦ ὠμίλει μετ' αὐτοῦ
περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων Κυ-
πριακῶν ὡς εἶχε διατελέσει ἐπὶ
μακρὰ ἔτη ὑπάλληλος ἐν Κύπρῳ,
ἐγίνωσκε δὲ καὶ τὰς σχέσεις καὶ δια-
θέσεις ἐνίων κυπρ. ἀρχιμερῶν πρὸς
τὴν κυβερνήσιν.

Μικροῦ ἄλλως τὸν χαρακτηρὶ καὶ
κ. Ε. Κλῶζον βαρέως ἔφερε τὰς
θῶναις ἐλπίδασι τῶν Κυπρίων
Ἑλλήνων καὶ ἐτράπη διὰ τοῦτο
πολιτικὴν ἀντίθετον βίωσιν πρὸς τὴν
τοῦ πρῶτον ἀποδρῶν αὐτοῦ, ἣν καὶ
σπουδαίως φάνηται ἐπηρέασεν ἐν
τέλει. Πᾶσαι αἱ κυβερνητικαὶ θέ-
σεις ἀποκλειστικῶς ἰδεωροῦντο παρ'
αὐτοῦ ὡς ἀνήκουσαι εἰς τοὺς ἄγ-
γλους καὶ οὐδεμίαν παρέλπειν ἐν-
καίρως ὡς τοποθετήσιν τοῦτους
εἰς πᾶσαν παρουσιαζομένην ἐπὶ πα-

ρῶνισμῷ, πρῶτιστά μὲν τῶν
ἰθαγενῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τῶν
Μωαμεθανῶν. Μὴ ὑπάρχοντος ἄγ-
γλου μηχανισμοῦ θέσιώς τινος, οἱ
μωαμεθανοὶ ἦσαν οἱ ἐννοούμενοι τοῦ
καὶ εἰς πᾶσαν τοῦς ὑπερβαλλόντος
κλάδους κατὰ προτίμησιν διώριζε
τοῦτους, φρονῶντι ἐνισχυόμενον τὸ
μειονότητον στοιχεῖον καὶ ἐχθρι-
κῶς διακείμενον πρὸς τὸ πλειονο-
φρονῶν Ἑλληνικὸν ἀντίθετον ἀπο-
τελεσματικῶς, κατὰ τὴν ἐθνικὴν
βλέψαν καὶ πατριωτικὴν διαθέσε-
σιν τοῦ τελευταίου τοῦτου.

Ὡς πολλοὶ προκάτοχοι καὶ ὁ
μόρνος αὐτῶν, πρὸς τὴν ἐθνικὴν
παιδείαν τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυ-
σμοῦ ἀπέβλεπε μετὰ εὐμενείας καὶ
ἐχθρότητος, διαδίδων ἐν αὐτῇ ἐν-
χρῆσιν σπουδαίωτον ἐκπολιτιστικὴν
παράγοντα, ὡς ὥριε να φρονῇ
ἀνθρώπος τῆς περιωπῆς καὶ μορ-
φώσεώς του, ἀλλ' ὡς ἰσχυρὸν ἐλα-
τήριον καὶ σπουδαίον κινητήριον
δύναμιν τοῦ ἐθνικοῦ ὄργανοῦ τῶν
Κυπρίων Ἑλλήνων.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὰ τῆς ἐθνικῆς
παιδείας ἡμῶν ἐχώλινον καὶ ὡ-
λοῦσαν μάλιστα μὲν ἐξ ὀπατι-
ότητος ἡμῶν, καὶ ὁ δικασμὸς καὶ
ἀνταγωνισμὸς τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ
παιδευτικῶν τῆς Λευκωσίας ἐγε-
νετο συνέπειν τοῦ κακῶς νο-
μοματικῶ καὶ πολιτικῶ ἀντα-
γωνισμοῦ, ἐν ᾧ εἶδε ταῦτα νὰ ὡ-
σιν ἀπληγῶς παντὸς τοιοῦτου ἐ-
πηρεασμοῦ. Παρετηρήθη κατὰ τὴν
Σχολικὴν ἐν Λευκωσίᾳ ἀνταγωνί-
σιν τῶν δύο μερίδων ὅτι ἀρχαί
τινὲς ἡμετέρας εἰς τὸ νὰ ὑπαρ-
τῶνται τοῦτον καὶ κατατρίβωσι
τὰς οἰκονομικὰς δυνάμεις τῆς
νόητος, ὥστε ἡ συντήρησις τῶν
ἐκπαιδευτικῶν τούτων ν' ἀπέβῃ ἐν
τέλει προβληματικῇ.

Ἐσχάτως μάλιστα ἐξεδηλώθη
ἀνεπιθύμητος καὶ ἐπιδεικτικὴ ἥβη
καὶ ὑποστήριξις εἰς τὴν ἀγγλικὴν
σχολὴν τοῦ αἵματος. κ. Νισσζαμ,
διότι καὶ ἐπαινοὶ ἀπὸ τῶν ἐγγλῶ-
ν ἦσαν καὶ εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν
ἐπὶ τῶν ἐλλογιζομένων ὄργανα καὶ
κατὰ προτίμησιν εἰς ἀπορροήσεως
Σχολῆς ταύτης παρέχοντα θέσεις
ἐπὶ γλῶσσαν μὲν μισθῷ ἀλλ' ἰκα-
νῶς ὡς ἀγρεύθῃ ὑπὲρ τῆς ἀγγλ-
κῆς σχολῆς ἱκανὸν ἀριθμὸν ἀρ-
γῶν, ὅσοι ἐξέπιπτον ἀποπλανώμενοι
ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐκπαιδευτικῶν.

Ἐν τῇ Ἀστυνομίᾳ ἐγένετο ὁ
ἰσχυρὸς παραγωνισμὸς τοῦ ἐλ-
ληνικοῦ στοιχείου, δὲ ὀπατιότη-
τος πῶθεν ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων,
διότι ἔλληνες μόνον ἐν ἡμέραις
χαλεπαῖς προσεγγύουν εἰς τὴν
ἀστυνομ. φωνησίαν, παρελθουσῶν δὲ
τούτων, ἀδμονοῦσι καὶ παντοῖα
μετέρχονται ἀντιπειθαρχικὰ μέτρα
ἐν ἀπαλλαγῇ τῆς ἀστυνομ. θη-
τείας. Ἐν ᾧ ὁ ἰθαγενὴς μωαμεθα-
νὸς ἀποροὶ καὶ ἀκμήμονες καὶ εὐδὲν
βιοποριστικὴν ἔργον ἐξασκούντες
καταφεύγουσιν εἰς τὴν ἀστυνομ-
ν ὑπηρεσίαν ἵνα μὴδέποτε ἀποχω-
ρῶσιν αὐτῆς, διότι τοῖς διασφα-
λίζει τὸν ἄρτον, ἐν ἄλλῳ δὲν θὰ
ἦσαν ἱκανοὶ νὰ εὐρῶσιν ἄλλοθεν.

Εἰς τὴν διευτέτησιν τοῦ οἰκονο-
μικοῦ ζητήματος κυριώτατον καὶ
ἐνεργέτατον ἔλαβε μέρος ὁ πρῶτος

Ἀρχιγραμματεὺς κ. Ε. Κλῶζον
ὅστις καὶ εἰς Λονδίον ἐπὶ τούτῳ
μετελλήθη ἵνα παραγγείλῃ τὰς δεῦ-
ρας πληροφάνειας. Ἐξ ὧν ἐμὲ
δυνάμει νὰ ἐκείνημεν παραβλ-
λόντες τὰ ἐν τῷ Νομοθετικῷ Συμ-
βουλίῳ λεγόμενα κατὰ τοῦ βουλευ-
τοῦ Λευκωσίας—Κυρηνέας κ. Θ.
Θεοδότου περὶ τῶν ἀνταλλαγῶν
σκέψαν καὶ γινώσκον περὶ τοῦ Φο-
ρου ὅς ἀνεκλινόμενος πρὸς τὸ
Νομοθετικὸν Συμβούλιον, μετὰ
τοῦ Ἱπουργοῦ τῶν Ἀποικίων καὶ
τοῦ Τριματάρχου κ. Σίλλου, ἡ δι-
εσθῆσις θὰ ἀπέβαινε γενναϊότερα
ἀνεῦ τῆς παρεμβάσεως καὶ τῆς γνώ-
μης τοῦ Ταγματάρχου κ. Ε. Κλῶ-
ζον, ὅστις πάσῃ θυσίᾳ θὰ ἐπιμε-
νευ ἐκπληρῶν, ὡς αὐτὸς ἔρρῳει,
τὰ καθαρῶς βρετανικὰ συμφέρον-
τα, ἐν ἰσχυρῇ μετὰ τὴν ἐν τῇ
βρετανικῇ τιμῇ παρὰ τοῖς ὀπη-
κόσις λαοῖς.

Ἀντιπρακτικὸς μέχρι φανατι-
σμοῦ ὁ κ. Κλῶζον δὲν εἶνε ἀπί-
θανον ὅτι διὰ τῆς ἐν Λονδίῳ πα-
ρουσίας του ἐδράμει τὴν ἐπεθεσ-
ν ἢ διὰ μακρῶν ἀγώνων ὁ τόπος αὐ-
τοῦ καὶ ὁ εὐγενὴς καὶ ἐπιμόνων
προσπαθεῖν ὁ Σιρ Καρόλος Κίτχ
Χάρμαν ἵχον προαγγεῖ εἰς βε-
βαιὴν πάντων εἰσιν.

Ἐὰν ἀνακοινώσων τοῦ ἀ-
ξιοῦ. βουλευτοῦ Λευκωσίας—Κυ-
ρηνέας παρατυχόντος ἐκεῖ καὶ ἐ-
κπαιδευτικῶν συσπειρωμένων με-
τὰ τοῦ Ἱπουργοῦ τῶν Ἀποικίων
καὶ τοῦ ἀρμοδίου ἐφρησυχροῦ καὶ
τοῦ Τριματάρχου, φάνηται ὅτι
ἀναγνωρίζεται ἡ τὸ βεβῆ κατὰ
τῆς νήσου ἀδολογία, καὶ τὴν Φο-
ρὸν τῆς ὑποτελείας θεωροῦσιν ἐπι-
βορῶντα τὴν Ἀγγλίαν μᾶλλον
ἢ τὴν Κύπρον, καὶ ἡ ἐξίσωσι τῶν
ἐν Ἀγγλίᾳ περιρριζοῦται εἰς τὴν
καταβολὴν ποσοτοῦ τινος ἐκ τῶν
γεν. προσόδων τῆς νήσου διὰ τὴν
παρεχόμενην εἰς αὐτὴν ἀσφάλειαν
ὑπὸ τῶν βρετανικῶν δυνάμεων.

Ὁ διερχόμενος ἀπὸ τοῦ Σιρ
Καρόλου Κίτχ Χάρμαν πρὸς τὴν
Κεντρικὴν Κυβερνήσιν καταδύο-
νται καὶ ἐκ τοῦ ὑπουργ. Διαγγέ-
ματος, εἰς ἀπάντησιν φησίσματος
τῶν ἰθαγενῶν ἀντιπροσώπων ὑπὲρ
τῆς ὁλοκατέρας καταβολῆς τῆς
δαπάνης ὑπὲρ τῆς παιδείας ἐν τοῖς
πρῶτον ἀποδρῶν καὶ τῆς ἀπνο-
μῆς-συντάξεως εἰς τοὺς διδασκά-
λους.

Τὸ Διαγγέλιμα τοῦτο τοσοῦτον
ἀντιθετὸν πρὸς τὰ αἰσθηματα
τοῦ Μ. Ἀρροστοῦ, ὥστε θέρωσιν
ἐν αὐτῷ ἀνὰ ἐξουσίαν ὁ ἀνακοι-
νώσῃ τοῦτο πρὸς τὸ Συμβούλιον
καὶ τὴν τύπον κατακρατῶν αὐτὸ ἐπὶ
δύο ὁλόκληρα ἔτη ἐν τοῖς κυβερνητι-
κοῖς ἄρχείοις.

Φάνηται ὅτι ἡ πρῶτος ἐξίσωσι
νομοθετικῇ περιόδῳ θὰ ἀρῇται με-
τὰ πνεύματος ἰσχυρῶς ἀντιπρα-
κτικοῦ ὑπὸ στρατιωτικῆν Ἀρμο-
στήν, ὅστις θεωρηθῇ ἄλλοτε ἀρμό-
διος νὰ κυβερνήσῃ τοὺς ἐντίμους
ἡγετηντας πολέμους τῆς Μ. Βρε-
τανίας, τοῖς Ὁραγγεῖοις τῆς Ν.
Ἀφρικῆς.

Ὁ τόπος ὁρῶναι ἡνωμένους-συμ-
παγῶς, τοῦλάχιστον ἡ μεγάλη ἑ-
λληνικὴ πλειονότης, ν' ἀντιταχθῇ
καὶ δεκτικῇ μετ' εὐσταθείας,
θάρρους καὶ συνέσεως τὴν νέαν καὶ
δυσχερῆ αὐτὴν κατὰστασιν, καὶ πρὸς
τοῦτο ἀπαιτεῖται ὅλη ἡ φιλοπατρία
καὶ αὐταπαρνήσις τοῦ ἑλληνικοῦ
λαοῦ τῆς νήσου καὶ τῶν ἀντιπρο-
σώπων αὐτοῦ.

ΛΟΓΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΤΜΕΝΩΝ
ΕΝ Τῇ ΑΣΤΙΚῇ ΣΧΟΛῇ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1910-1911
ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ
Κ. ΧΑΡ. ΜΑΡΑΘΕΥΤΗ

(Συνέχεια)

Εὐχάσθη δὲ καθ' ὅσον τὸ ἔτος μέ-
χρι τῆς σήμερον συμπεριλαμβανομέ-
νης 236 ἡμέρας συμπεριλαμβανομέ-
νων τῶν ἡμερῶν τῶν γραπτῶν ἐ-
ξετάσεων ἔχασε δὲ 5 ἡμέρας ἐξ ὧν
4 ἔνεκα τῆς μηνιγγιτιδῆς καὶ 1 διὰ
τὴν στέψιν τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγ-
γλίας.

Ἡ τακτικὴ καὶ ἑκαίριος τῶν διδα-
σκαλῶν προσέβλεπεν εἰς τὸ ἔργον τῶν
πρὸ καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἢ τι κικη-
τῶν μαθητῶν φοιτήσας καὶ ἡ ἀπόδο-
σιν αὐτῶν καθ' ὅσον τὸ ἔτος καὶ ἡ διδα-
χθεῖσα ὅλη φαίνεται εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ
τῆς σχολῆς βιβλία ἅπαντα κείμενα ἐπὶ
τῆς τραπεζῆς καὶ δύναται πᾶς τις νὰ
ἴδῃ. Καθ' ὅσον τὸ ἔτος ἐγένετο καὶ
διδασκαλικά συνελθόντα περὶ διαφόρων
σχολικῶν ζητημάτων, ὧν αἱ ἀποφά-
σεις ἐξετελούντο.

Ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῆς
σάββης, ἣν ἐν τῇ τιμῇ νὰ διευθε-
τῇ. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἐν ἐγένετο μη-
χανικῶς καὶ ἀντικεινῶς, ἀλλ' ἐπιμελημέ-
νη καὶ κατὰ διαγεγραμμένον πρόγραμ-
μα σιμῶν πρὸς τὰς ὑποτιθέμεναις
ἀποφάσεως τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστή-
μης.

Καὶ ὅμως ἡ σχολὴ αὕτη παρ' ὅλας
αὐτῆς τὰς προσπάθειας τοῦ νὰ κατὰ-
στή πρῶτον σχολὴν διὰ τὴν Κύ-
προν παιδαγωγούσης καὶ πρακτικῆς
διδασκαλίας, παρ' ὅλην τὴν ἀσκον
καὶ ζήλωσιν τῶν ἐν αὐτῇ διδασκόντων
εἰς τὸ νὰ παραδώσων εἰς τὴν
κοινωνίαν πολιτικὰς χρηστούς.
Ἐμφερόμενοι ὑπὸ τῶν γεννησι-
τῶν αἰσθημάτων καὶ ἐπιδεδουλω-
μένα προσπορίζοντα ἐντίμους τὰ πρὸς
τὸ ζῆν, δὲν δύναται νὰ εἴπῃ, πολλῶν
λόγων ἐνικεν, δὲ κατάρθωσιν τὸ πο-
σοῦμένον, δὲ ἐπέτιχε τοῦ ἐκδιδω-
μένου μεγίστου καὶ ἐφύστος αὐτῆς
σκοποῦ. Φρονῶν δὲ δὲ ἡ γνώσις τῶν
κακῶν ἐχόντων δύναται πολλὰ αὐτῶν
νὰ ἐκαιρηθῇ καὶ βελτιώσῃ ἐν φι-
λοματῇ καὶ φιλοπορίᾳ κοινωνίᾳ,
ὅτι ἡ τῆς Λευκωσίας, δρᾶτομαι τῆς
εὐκαιρίας ταύτης, καθ' ἣν πολλοὶ τῶν
γυναικῶν καὶ τῶν ἐκδιεφερόμενων ὁ
πρὸς τῆς ἐφύστος ἀγωγῆς καὶ παιδύσε-
ως τῶν νέων ἐκείνησαν τὰς ἐξετάσεις
τῆς σχολῆς ταύτης διὰ τῆς ἐγ-
νοῦς παρουσίας τῶν, ἵνα διὰ βραχέ-
ως καταστήσῃ γνωστὸς καὶ πα-
ρακαλῶ ὅπως, τὴν προσοχὴν καὶ ἐπὶ
τούτων συνιόντως ἐπιστήσαντες συντε-
λέσωσιν ἕκαστος κατὰ δυνάμιν πρὸς
ἀρῶν παντὸς εἰς τὴν πλήρη καὶ τε-
λείαν μόρφωσιν τῆς ἑλληνίδος νεότη-
τος παρελλομένου προσκόμματος
καὶ πρὸς βελτίωσιν παντὸς σχολικοῦ
κακῶς ἔχοντος καὶ ἐπιζημιῶς ἐπιδρῶν-
τος.

Οἱ λόγοι τῆς ἡμέρας εὐαρέστου ἐκ-
παιδευτικῆς ἡμῶν θέσεως εἶναι, ὅς
εἶναι, πολλοὶ πρὸς ἐξέτασιν δὲ πιν-
των τούτων, ὡς εἶδος, ἀπαιτεῖται
καὶ χρόνος μακρὸς, ὅν δὲν ἔχω εἰς
τὴν διαθέσιν μου, διότι περὶ πολλοῦ
ποιούμαι τὴν ὑπομονὴν ὑμῶν καὶ προ-
σέχω ἵνα μὴ διὰ τῆς φλυαρίας μου
καταρθώσω νὰ μὴ σά; ἐπαίδω καὶ
ἄλλην φωνὴν ἐνταῦθα. Καὶ ὅμως εἶναι
ἀνάγκη, εἰς καθέκον ἐπιβαλλόμενον

νὰ καταστήσῃ γνωστὸς τοὺς λόγους
τῆς ἐλλείψεως, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπι-
ζημιῶν τῶν τέκνων ὑμῶν ἐκπαιδευ-
σας. Διὰ τοῦτο θὰ εἴπω μὲν περὶ ὁ-
λων, ἀλλ' ὅλγα ἐξ ὧν, ἐξαγοραζό-
μενος τὰς περιστάσεις, ἔχον ἐν ἡφ
κατέχοντα τὰς καρδίας ὑμῶν αἰσθη-
ματα καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν εἰς παρο-
μοίας περιστάσεις καὶ μάλιστα διὰ
ἐνδοκροῦσθαι ὑπὸ τὸν ἔξωτον δασκάλου.
Ὁ λόγος ἡμῶν ἔσται ἐνταῦθα περὶ
παιδαγωγίας, παιδονομίας, παιδαγωγί-
σεως καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας, περὶ
προγραμμάτων καὶ περὶ περιβάλλον-
τος, καὶ τοῦ κυριώτερου τῆς ἀγωγῆς
καὶ τῆς ἀληθοῦς παιδείας παρόντος.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

Δὲν θὰ ἐξετάσω ἐνταῦθα τί ἐστὶ πε-
θαρχία καὶ πειθαρχία καὶ ἂν πρέπει ἐν τοῖς
σχολείοις νὰ ὑπάρχωσιν αἱ βίσεις αὐ-
τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ἐν γένει μορ-
φώσεως, διότι δὲ εἰσρηχόμεν οὕτως εἰς
τὸ πλέγος τῶν φιλοσοφικῶν θεωρι-
ῶν ἐκ τοῦ ὅπου δυσκόλως θὰ ἐξ-
ρηχόμεν πρὸς μεγίστην ἀνίαν καὶ δι-
καίαν ὑμῶν ἀγανάκτησιν δεικνύ-
σας καὶ ἀνωτέρω εἰπον, ἀποφασίζω, ὅς
αἱ μαθητὴ τῆς σήμερον τὴν μελέτην
καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ αἱ γυναῖκες
τοὺς προπελθόντας καὶ ἀπελθόντας
συμφορῶν. Ἀλλὰ ἐκλαμβάνω ὅς ἀναγ-
καίον κακὸν τὴν ὑπαρξιν αὐτῆς ἐν
τοῖς σχολείοις ἀνεῖν διαφωνίαν καὶ
νεῦν δὲ οὐδενὸς ἀντιφροσύνης, λέγω
δὲ ἐν τῶν αἰτίων, ἵσως καὶ τὸ κύρι-
ον τῆς θλίψεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν
ἡμῶν θέσεως, εἶνε ἡ ἐλλείψις ὑπακο-
ῆς καὶ πειθαρχίας. Ἐκ τῶν ἡμετέρων
σχολείων, ἀπὸ τοῦ κατωτάτου μέχρι
τοῦ ἀνωτάτου—ἐργασθεῖσθαι ἢ πειθαρχ-
ῆσαι, ἥτις εἶνε ἡ βίσις τῆς ἀγωγῆς καὶ
παιδείας καὶ ἐν γένει τῆς πλήρους
καὶ τελείας τῆς σπουδαζούσης νεότη-
τος μορφώσεως. Αἵτια τούτου πολλὰ,
κύρια ἑμὲς δύο, ἡ φύσις τῶν μαθη-
τευμένων καὶ τὸ περιβάλλον. Φάνε-
ται δὲ ὁ ἀνθρώπος φύσει ῥέπει πρὸς
τὴν παρακοήν καὶ τοῦτο εἶνε ἀποτέ-
λεσμα τοῦ ἐβληθέντος θεοῦ ἐν αὐ-
τῷ ὡς τῆς ἐλευθερίας. Ὁ ἀνθρώ-
πος ἐκείνηται φύσει ἐλευθερός, πᾶ-
σα δὲ δέσμευσις τῆς ἐλευθερίας του
ἢ καταστολὴ τῆς φύσεως πρὸς αὐ-
τὴν ὀρμῆς, συνεπάγεται ἀναγκῶς
καὶ τὴν παρακοήν εἰς τὰς δυνάμεις
αὐτῆς. Ἀλλ' ἂν καὶ ἡ πειθαρχία φαί-
νεται εἰς πρῶτης ὕψους δεσποτικῆς καὶ
δεσμευτικῆς τῆς ἐλευθερίας δὲν εἶνε κα-
τὰ βάθος τοιοῦτος; τοῦναντίον προ-
σπαροῦσθαι τὸν ἀνθρώπον εἰς τὴν
διατήρησιν καὶ φρούρησιν τῆς ἐλευθε-
ρίας του ἀπὸ παντὸς βαρβαρῶν καὶ
ἀγροίκου βουληθέντος νὰ στερῇσθαι
αὐτὸν τοῦ πολυτιμοτάτου τοῦτου
θελοῦ δώρου. Ἡ δὲ σχολικὴ πειθαρχ-
ία ρυθμίζει—τοιοῦτον τοῦλάχιστον
σκοπὸν ἐπιδιώκει—καὶ προσαρμόζει
τὴν βούλησιν τῶν νέων πρὸς τὰς ἡ-
θικὰς ἀρχὰς καὶ πρὸς ἡθικὰ ἀξιώμα-
τα καὶ ἐξίζει αὐτοὺς εἰς μύμῃσιν καὶ
πρᾶσιν γενναίων καὶ εὐγενῶν πρᾶ-
ξεων, ἐξ ὧν μορφοῦται ὁ ἡθικὸς χα-
ρακτήρ, ὅστις θεωρεῖται ἡ τελειότης

τῇ μορφῇ τῆς ψυχικῆς μορφώσεως.
Νέοις μὴ πεθοῦσθαι, προσηρα-
σκεύει δὲ αὐτὴν πολλὰς δεσπό-
τας, ἀπὸ τῶν ὅπου δυσκόλως εἰς
τὸν μετέπειτα βίον δύναται νὰ ἀναλ-
λαγῇ. Αἱ κακαὶ ἐξέσεις εἰσιν εἰς ὁληρό-
τεροι τοῦ ἀνθρώπου δεσποταί. ὁ δὲ
ἐπιτρέπων εἰς τὴν νεότητά νὰ προσ-
κτεῖται τοιαῦτα, διαπράττει ἔργον
κακόν καὶ ἀσυνεπές καὶ συν-
τελεῖ ἀκονομῶς εἰς τὸν δόλον τοῦ
τε ἀτόμου καὶ τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ἀνί-
κει ἡ οὕτω ἐκπαιδευμένη νεότης. Ἡ
Νέα Ἑλλὰς πᾶσχει καὶ ἡ καρδιά παν-
τὸς Ἑλλήνος βλέποντος τὴν προσφι-
λῇ αὐτῇ μητέρα πάσχουσαν θάλασσαν.
Καὶ ὅπως ἡ δασκεία γνωστὴ καὶ τὸ
λατρικὸν πρόχειρον. Διὰ γενναίας
δόσεως πειθαρχίας καὶ εὐταξίας
πρὸς τοὺς νόμους, μετ' ἀκαμάτου
ἐνεργείας, φιλεργίας καὶ προσηκόν-
τος, δύναται οὐ μόνον τάχιστα νὰ θε-
ραπείῃ καὶ ν' ἀναρρώσῃ, ἀλλὰ καὶ
νὰ λύβῃ τὸν δρόμον τὸν πρὸς τὴν
προόδον, τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὴν
δόξαν. Καὶ ὅπως ἐκεῖνος ὅστις ὀρεῖ-
ται νὰ καταπολεμήσῃ τὴν ἰσὸν φο-
νέων—τὰ ἐνισχύοντα αὐτὴν μικροβία,
συντελεῖ τοῦναντίον εἰς τὴν αὐτῇ
σιν αὐτῆς γενόμενος οὕτω αἰτίος
ἀντὶ ζωῆς καὶ ἀμύνης, ἐναντίας τοῦ
μορσμοῦ ἐνταῦθα τοῦ σχολείου—τὸ
σχολεῖον ἐνισχυτῶν δὲ ἐκτελεῖ πλη-
ρῶς τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον
του. Ἀλλὰ καὶ τὸ σχολεῖον δὲν εἶνε
ὁ μόνος τῆς ἀγωγῆς παράγων—εἶνε
ἀληθὲς δὲ

